

DIRECTIVA 2008/63/CE A COMISIEI
din 20 iunie 2008
privind concurența pe piețele echipamentelor terminale pentru telecomunicații
(Text cu relevanță pentru SEE)
(versiune codificată)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 86 alineatul (3),

întrucât:

- (1) Directiva 88/301/CEE a Comisiei din 16 mai 1988 privind concurența pe piețele echipamentelor terminale pentru telecomunicații ⁽¹⁾ a fost modificată în mod substanțial ⁽²⁾. Este necesar, din motive de claritate și de raționalizare, să se codifice directiva menționată.
- (2) În toate statele membre telecomunicațiile constituiau, în întregime sau parțial, monopol de stat care era acordat sub formă de drepturi speciale sau exclusive unuia sau mai multor organisme responsabile cu furnizarea și exploatarea infrastructurii de rețea și a serviciilor aferente acesteia. Drepturile în cauză includeau, deseori, nu numai furnizarea serviciilor aferente utilizării rețelei, ci și livrarea echipamentelor terminale pentru racordarea utilizatorilor la rețea. De-a lungul ultimelor decenii, sectorul rețelelor de telecomunicații a cunoscut o dezvoltare tehnică remarcabilă în ceea ce privește caracteristicile tehnice ale rețelei, cu precădere în domeniul echipamentelor terminale.
- (3) Ca reacție față de evoluția din domeniul tehnologiei și al economiei, statele membre și-au revăzut politica acordării drepturilor speciale sau exclusive în sectorul telecomunicațiilor. Îndeosebi, datorită creșterii numărului tipurilor de echipamente terminale și posibilității utilizării multiple a acestora, se impune ca utilizatorii să aibă posibilitatea de a alege în mod liber între diferitele tipuri de echipamente disponibile, pentru a putea beneficia pe deplin de progresele tehnologice din domeniu.
- (4) Existența drepturilor exclusive are ca efect restrângerea liberei circulații a echipamentelor terminale de telecomunicații atât în ceea ce privește importul și comercializarea acestor echipamente (inclusiv echipamentele de satelit), deoarece anumite produse nu sunt comercializate, cât și în ceea ce privește conectarea, punerea în funcțiune sau întreținerea acestora, deoarece, având în vedere caracteristicile pieței și, în special, diversitatea și natura tehnică a produselor, un monopol nu are interes să furnizeze

aceste servicii pentru produsele pe care nu le-a comercializat sau importat, nici să alinieze prețurile pe baza costurilor din moment ce nu există riscul concurenței din partea societăților nou-întrate pe piață. Luând în considerare faptul că pe majoritatea piețelor de echipamente există de obicei o gamă largă de echipamente terminale de telecomunicații și orice drept special care limitează direct sau indirect numărul întreprinderilor autorizate să importe, să comercializeze, să conecteze, să pună în funcțiune și să întrețină aceste echipamente poate avea același efect ca acordarea drepturilor exclusive. Aceste drepturi exclusive sau speciale constituie măsuri cu efect echivalent celui al restricțiilor cantitative incompatibile cu articolul 28 din Tratatul CE. Prin urmare, este necesară eliminarea tuturor drepturilor exclusive în vigoare în ceea ce privește importul, comercializarea, conectarea, punerea în funcțiune și întreținerea echipamentelor terminale de telecomunicații, precum și a drepturilor cu efecte comparabile, și anume toate drepturile speciale cu excepția acelor care constau în avantaje legale sau rezultate din măsuri de reglementare conferite uneia sau mai multor întreprinderi și care afectează doar capacitatea altor întreprinderi de a se angaja în oricare dintre activitățile menționate mai sus, pe același teritoriu geografic și în condiții în mod semnificativ echivalente.

- (5) Drepturile speciale sau exclusive privind echipamentele terminale se exercită în așa fel încât, în practică, dezavantajează echipamentele din alte state membre, în special împiedicându-i pe utilizatori să aleagă liber echipamentele care se potrivesc cel mai bine necesităților lor, în ceea ce privește prețul și calitatea, indiferent de proveniența acestora. În consecință, în toate statele membre exercitarea acestor drepturi nu este compatibilă cu articolul 31 din tratat.
- (6) Furnizarea serviciilor de instalare și de întreținere a echipamentelor terminale constituie un element-cheie în achiziționarea sau închirierea acestor echipamente. Rezervarea drepturilor exclusive în acest domeniu ar fi echivalentă cu menținerea drepturilor exclusive de comercializare. Prin urmare, dacă eliminarea drepturilor exclusive de import și comercializare urmează să aibă un efect real, asemenea drepturi trebuie să fie eliminate, la rândul lor.
- (7) Întreținerea echipamentelor terminale constituie un serviciu în sensul articolului 50 din tratat. Serviciul în cauză care, din punct de vedere comercial, nu poate fi dissociat de comercializarea echipamentelor terminale, trebuie să fie prestat în mod liber în conformitate cu articolul 49 din tratat, în mod deosebit atunci când este furnizat de personal calificat.

⁽¹⁾ JO L 131, 27.5.1988, p. 73. Directivă modificată prin Directiva 94/46/CE (JO L 268, 19.10.1994, p. 15).

⁽²⁾ A se vedea anexa II, partea A.

- (8) Situația continuă să producă nerespectări ale normelor concurenței enunțate în cadrul tratatului. De asemenea afectează dezvoltarea comerțului, într-o măsură contrară intereselor Comunității. O concurență mai puternică pe piața echipamentelor terminale presupune introducerea unor specificații tehnice transparente care să întrunească criteriile esențiale menționate în Directiva 1999/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 1999 privind echipamentele hertziene și echipamentele terminale de telecomunicații și recunoașterea reciprocă a conformității acestora ⁽¹⁾ și să permită libera circulație a echipamentelor terminale. La rândul său, această transparență impune publicarea specificațiilor tehnice.
- (9) Drepturile speciale sau exclusive de import și comercializare a echipamentelor terminale dau naștere unei situații care vine în contradicție cu obiectivul articolului 3 litera (g) din tratat, care prevede instituirea unui sistem care să împiedice denaturarea concurenței pe piața internă și impune ca, *a fortiori*, concurența să nu fie eliminată. Statele membre sunt obligate, în temeiul articolului 10 din tratat, să se abțină de la întreprinderea oricăror măsuri care ar putea periclita realizarea obiectivelor din tratat, inclusiv a articolului 3 litera (g). În consecință, trebuie ca drepturile exclusive a echipamentelor terminale să fie considerate ca incompatibile cu articolul 82 din tratat coroborat cu articolul 3, iar acordarea sau menținerea acestor drepturi de către un stat membru este interzisă prin articolul 86 alineatul (1) din tratat.
- (10) Pentru a se permite utilizatorilor accesul la echipamentele terminale pe care aceștia le doresc, sunt necesare cunoașterea și redarea cu transparență a caracteristicilor interfeței a rețelei publice la care echipamentele terminale urmează să fie racordate. În consecință, statele membre trebuie să se asigure publicarea caracteristicilor respective și accesul utilizatorilor la interfața rețelei publice.
- (11) Pentru a-și putea comercializa produsele, producătorii echipamentelor terminale trebuie să cunoască specificațiile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească. În consecință, este necesar ca statele membre să oficializeze și să publice specificațiile pe care trebuie să le comunice Comisiei sub formă de proiect, în conformitate cu Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și normelor privind serviciile din societatea informațională ⁽²⁾. Specificațiile pot fi aplicate și produselor importate din alte state membre numai în măsura în care ele sunt necesare în scopul asigurării conformității cu cerințele esențiale prevăzute la articolul 3 din Directiva 1999/5/CE, care pot fi solicitate în mod legitim în baza dreptului comunitar. În orice situație, statele membre trebuie să respecte articolele 28 și 30 din tratat, conform cărora un stat membru importator trebuie să permită importul pe teritoriul său al echipamentelor terminale legal produse și comercializate într-un alt stat membru.
- (12) Pentru asigurarea aplicării acestor proceduri într-o manieră transparentă, obiectivă și fără discriminare, monitorizarea aplicării acestora nu poate fi încredințată unuia dintre operatorii concurenți de pe piața echipamentelor terminale, datorită evidentului conflict de interese ce ar surveni în acest caz. În consecință, statele membre trebuie să se asigure că controlul este atribuit unui organism independent de administratorul rețelei, precum și de orice alt concurent de pe piața în cauză.
- (13) Prezenta directivă nu trebuie să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere în dreptul intern a directivelor menționate în anexa II, partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

În sensul prezentei directive:

1. „echipament terminal” înseamnă:
 - (a) echipamentul racordat în mod direct sau indirect la interfața unei rețele publice de telecomunicații, în scopul trimiterii, prelucrării sau recepționării de informații; în ambele cazuri de racordare (directă sau indirectă), aceasta se poate efectua prin cablu, fibre optice sau electromagnetic; racordarea este indirectă atunci când echipamentul este amplasat între terminal și interfața rețelei;
 - (b) echipamentul terminal înseamnă de asemenea echipament pentru stațiile de sol pentru comunicații prin satelit;
2. „echipament pentru stația de sol pentru comunicații prin satelit” înseamnă echipamentul care se poate folosi doar pentru emisie („numai emisie”), pentru emisie și recepție („emisie-recepție”) sau doar pentru recepție („numai recepție”) a semnalelor de radiocomunicații prin intermediul sateliților sau al altor sisteme spațiale;
3. „întreprindere” înseamnă organismul public sau privat căruia un stat membru îi acordă drepturi speciale sau exclusive de import, comercializare, racordare, punere în serviciu sau întreținere a echipamentelor terminale pentru telecomunicații;

⁽¹⁾ JO L 91, 7.4.1999, p. 10. Directivă modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 (JO L 284 31.10.2003, p. 1).

⁽²⁾ JO L 204, 21.7.1998, p. 37. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2006/96/CE a Consiliului (JO L 363, 20.12.2006, p. 81).

4. „drepturile speciale” înseamnă drepturile acordate de un stat membru unui număr limitat de întreprinderi, prin orice instrument cu putere de lege sau administrativ, care, pe un anumit teritoriu geografic:

- (a) limitează la două sau mai multe numărul acestor întreprinderi, în conformitate cu alte criterii decât criteriile obiective, proporționale și nediscriminatorii; sau
- (b) desemnează, altfel decât în conformitate cu aceste criterii menționate la litera (a), câteva întreprinderi concurente; sau
- (c) conferă oricărei întreprinderi sau oricăror întreprinderi, în conformitate cu alte criterii decât criteriile menționate la litera (a) și (b), orice avantaje legale sau rezultate din măsuri de reglementare care afectează în mod semnificativ capacitatea oricărei alte întreprinderi să importe, să comercializeze, să conecteze, să pună în funcțiune sau să întrețină echipamentele terminale de telecomunicații pe același teritoriu geografic și în condiții în mod semnificativ echivalente.

Articolul 2

Statele membre care au acordat întreprinderilor drepturi speciale sau exclusive trebuie să asigure retragerea drepturilor exclusive, precum și a acelor drepturi speciale care:

- (a) limitează la două sau mai multe numărul întreprinderilor, în conformitate cu alte criterii decât criteriile obiective, proporționale și nediscriminatorii; sau
- (b) desemnează, în conformitate cu alte criterii decât criteriile menționate la litera (a), mai multe întreprinderi concurente.

Acestea informează Comisia cu privire la măsurile luate sau la proiectele legislative introduse în acest sens.

Articolul 3

Statele membre trebuie să asigure agenților economici dreptul de a importa, comercializa, racorda, pune în serviciu și întreține echipamentele terminale.

Totuși, statele membre:

- (a) în cazul echipamentului stației de sol pentru comunicații prin satelit, refuză să permită conectarea acestui echipament la rețeaua de telecomunicații publice sau punerea în funcțiune atunci când acesta nu satisface reglementările tehnice comune relevante adoptate în temeiul Directivei 1999/5/CE sau, în absența acestor reglementări, cerințele esențiale stabilite la articolul 3 din directiva menționată; în

absența normelor tehnice comune sau a condițiilor de reglementare armonizate, normele interne trebuie să fie proporționale cu aceste cerințe esențiale și trebuie aduse la cunoștința Comisiei în temeiul Directivei 98/34/CE, în măsura în care aceasta prevede acest lucru;

- (b) în cazul altui echipament terminal, refuză să permită racordarea acestui echipament la rețeaua publică de telecomunicații dacă nu se îndeplinesc reglementările tehnice comune relevante adoptate în temeiul Directivei 1999/5/CE sau, în absența acestora, cerințele esențiale stabilite la articolul 3 din prezenta directivă;
- (c) pot solicita ca agenții economici să posede calificările tehnice necesare racordării, punerii în serviciu și întreținerii echipamentelor terminale în baza unor criterii obiective, nediscriminatorii și disponibile publicului larg.

Articolul 4

Statele membre veghează ca accesul utilizatorilor la noile interfețe ale rețelelor publice și ca particularitățile fizice ale acestor puncte să fie publicate de către agenții rețelelor publice de telecomunicații.

Articolul 5

Statele membre asigură legiferarea și publicarea tuturor specificațiilor pentru echipamentele terminale.

Statele membre notifică Comisiei, sub formă de proiect, specificațiile tehnice în conformitate cu Directiva 98/34/CE.

Articolul 6

Statele membre se asigură că monitorizarea aplicării specificațiilor menționate la articolul 5 este încredințată unui organism independent de întreprinderile publice sau private care furnizează bunuri sau servicii în sectorul telecomunicațiilor.

Articolul 7

Statele membre furnizează Comisiei, la fiecare sfârșit de an, un raport care să permită acesteia monitorizarea respectării dispozițiilor articolelor 2, 3, 4 și 6.

Un plan al acestui raport se regăsește în anexa I.

Articolul 8

Directiva 88/301/CEE, astfel cum a fost modificată prin directiva menționată la anexa II, partea A, se abrogă, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre cu privire la termenele de transpunere în dreptul intern a directivelor prevăzute în anexa II partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se înțeleg ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa III.

Articolul 9

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 10

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 20 iunie 2008.

Pentru Comisie

José Manuel BARROSO

Președintele

ANEXA I

Planul raportului menționat la articolul 7**Aplicarea dispozițiilor articolului 2**

Echipamentele terminale privitor la care legislația este în curs de modificare sau a fost deja modificată.

Pe categorii de echipamente terminale:

- data adoptării măsurii; sau
- data introducerii proiectului de lege; sau
- data intrării în vigoare a măsurii.

Aplicarea dispozițiilor articolului 3

- echipamentele terminale a căror racordare sau punere în funcțiune a fost restricționată;
- calificările tehnice solicitate, cu referire la publicarea acestora.

Aplicarea dispozițiilor articolului 4

- referințele publicației în care sunt specificate particularitățile tehnice;
- numărul interfețelor de rețea publică accesibile;
- numărul interfețelor de rețea publică existente în prezent.

Aplicarea dispozițiilor articolului 6

- organismul sau organismele independente desemnate.
-

ANEXA II

PARTEA A

Directiva abrogată și modificarea sa

(menționate la articolul 8)

Directiva 88/301/CEE a Comisiei

(JO L 131, 27.5.1988, p. 73)

Directiva 94/46/CE a Comisiei

(JO L 268, 19.10.1994, p. 15)

PARTEA B

Termene de transpunere în dreptul intern

(menționate la articolul 8)

Directiva	Data limită de transpunere
88/301/CEE	—
94/46/CE	8 august 1995

ANEXA III

Tabel de corespondență

Directiva 88/301/CEE	Prezenta directivă
Articolul 1 termeni introductivi	Articolul 1 termeni introductivi
Articolul 1 prima liniuță prima și a doua teză	Articolul 1 punctul 1 litera (a)
Articolul 1 prima liniuță ultima teză	Articolul 1 punctul 1 litera (b)
Articolul 1 a doua liniuță	Articolul 1 punctul 3
Articolul 1 a treia liniuță termeni introductivi	Articolul 1 punctul 4 termeni introductivi
Articolul 1 a treia liniuță prima sub-liniuță	Articolul 1 punctul 4 litera (a)
Articolul 1 a treia liniuță a doua sub-liniuță	Articolul 1 punctul 4 litera (b)
Articolul 1 a treia liniuță a treia sub-liniuță	Articolul 1 punctul 4 litera (c)
Articolul 1 a patra liniuță	Articolul 1 punctul 2
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3 prima teză	Articolul 3 primul paragraf
Articolul 3 a doua teză	Articolul 3 al doilea paragraf termeni introductivi
Articolul 3 prima liniuță	Articolul 3 al doilea paragraf litera (a)
Articolul 3 a doua liniuță	Articolul 3 al doilea paragraf litera (b)
Articolul 3 a treia liniuță	Articolul 3 al doilea paragraf litera (c)
Articolul 4 primul paragraf	Articolul 4
Articolul 4 al doilea paragraf	—
Articolul 5 alineatul (1)	—
Articolul 5 alineatul (2) prima teză	Articolul 5 primul paragraf
Articolul 5 alineatul (2) a doua teză	Articolul 5 al doilea paragraf
Articolul 6	Articolul 6
Articolul 8	—
Articolul 9	Articolul 7
Articolul 10	—
—	Articolul 8
—	Articolul 9
Articolul 11	Articolul 10
Anexa I	—
Anexa II	Anexa I
—	Anexa II
—	Anexa III